

ГРАМАТИКАТА Е НАЙ-КОВАРНА

„Стандарт“ продължава традицията си да публикува тестове, които да подпомогнат кандидат-гимназистите за бъдещия изпит. Днес и утре ще предложим два по-сложни теста, които, ако бъдат решени напълно от седмокласниците, са сигурна гаранция за влизане в елитно школо. Днес предлагаме теста по български език и литература на преподавателя от школа „Софроний“ Славомир Томов.

Прочетете текста и отговорете на въпроси 1-5

С пищно парти в Ню Йорк Елтън Джон отбеляза своята шестдесета годишнина. Гости на певеца бяха Лиз Хърли с новия си съпруг, певецът Джеймс Блът с топмодела Петра Немцова, Ози Озбърн с жена си Шарън, Йоко Оно, Ричард Гиър, Бет Мидлър, Кид Рок, Лив Тайлър, Робин Уилямс и др.

При Елтън Джон винаги всичко е ексцентрично. Такъв бе и грандиозният концерт, който попзвездата сътвори снощи под знака на магическата за него цифра 60. Рекордният му 60-ти концерт бе в нюйоркската зала „Медисън скуеър гардън“. Изборът на мястото не бе случаен. От октомври 2001 година Елтън Джон е звездата с най-много изпълнения в голямата зала. Концертът ще бъде излъчен на пети април в специално двучасово предаване. За юбилея Би Би Си подреди 60 любопитни факта от живота на звездата.

1. Най-подходящото заглавие на текста е:

- „Ексцентрикът Елтън Джон“
- „Елтън Джон на 60 години“
- „Звездно присъствие в Ню Йорк“
- „Новите музикални проекти на Елтън Джон“

2. Към кой стил се отнася текстът?

- публицистично-информативен
- научно-популярен
- художествен
- битово-разговорен

3. Намерете синоним на думата „ексцентричен“

.....

4. Според текста не е вярно, че:

- 60 е „магическа цифра“ за Елтън Джон
- в последните години той е с най-много концерти в „Медисън скуеър гардън“
- концертът ще бъде излъчен в двучасово предаване
- Би Би Си подготвя 100 любопитни факта от живота на певеца

5. Коя дума не е синоним на „грандиозен” ?

- а. голям
- б. мащабен
- в. елитарен
- г. огромен

6. „Тъмен” се отнася към „светъл” както „неясен” към:

- а. красив
- б. отчетлив
- в. смътен
- г. зрящ

Общо условие за задачи 7-9. В коя двойка от думи отношението е като при думите:

7. Ходя - тичам

- а. говоря - викам
- б. пея - свиря
- в. бездействам - работя
- г. сядам - ставам

8. Тънък - дебел

- а. слаб - концентриран
- б. безсмислен - замислен
- в. приятен - симпатичен
- г. бавен - бърз

9. Поема - стихотворение

- а. мелодия - музика
- б. разказ - книга
- в. гардероб - шкафче
- г. тигър - заек

10. Какво означава думата „ актуализирам”

- а. резервирам
- б. обвързвам
- в. осъвременявам
- г. предупреждавам

11. Коя дума е написана правилно?

- а. голями
- б. бяли
- в. седяли
- г. цели

12. Къде има правописна грешка?

- а. неписан
- б. неможещ
- в. неискайки
- г. не четял

13. Коя дума е написана грешно?

- а. казал
- б. рекал
- в. отишъл
- г. мигнал

14. В кой от глаголите е допусната грешка?

- а. увълчвам се
- б. усреднявам
- в. окървавявам
- г. осъмнявам

15. Каква е грешката в изречението „И днес не бе говорил с никой”?

- а. правописна
- б. лексикална
- в. граматическа
- г. фонетична

16. В кое време е подчертаната глаголна форма в изречението „Отдавна не беше работил с такова вдъхновение” ?

- а. минало свършено
- б. минало несвършено
- в. бъдеще в миналото
- г. минало предварително

17. В кое от изреченията няма пунктуационна грешка?

- а. Калуда, циганката продаваше дребни неща.

- б. Пъргав и трудолюбив той бе работил през целия си живот и бе сполучил да удвои и утрои имотите, останали от баща му.
в. Едното заптие, стар и дебел турчин плесна с бича си и ги подкара.
г. Тази прохладна майска вечер чорбаджи Марко, гологлав, по халат, вечеряше с челядта си на двора.

18. В кое изречение е пропусната запетая?

- а. В това време Андрешко бързо се качи на другия кон и препусна по стените на Дорчо, като викаше непрестанно, силно и бодро.
б. Слънцето приближаваше да се скрие на запад и всеки мислеше, че с него заедно си отива и омразното робство.
в. А Индже се беше затворил, както правеше през последните дни, легна на одъра, който беше постлан с овчи кожи, и се замисли.
г. Йордан обърна глава, за да скрие сълзите си и полека пое след селяните.

Условие за въпроси 19 и 20. Колко запетая са пропуснати в изречението

19. *Висок и едър, той заставаше обърнат на изток прекръстваше се няколко пъти и по навика си като задържаше едната си ръка оставаше неподвижен и унесен, като че шепнеше някаква молитва.*

- а. три б. пет в. шест г. четири

20. *Бащата на Мартин разбираше че обхванатото от лудост животно ще връхлети върху тях грабваше момчето за да го сложи на рамката и като наместваше крак на педала се мъчеше да потегли но каплите не помръдваха запоени в земята.*

- а. осем б. седем в. пет г. шест

21. В кое от изреченията не е допусната грешка?

- а. В такива случаи ощастливения трябваше да покаже своята благодарност с падане на колене и Йоан, като се отпусна на покрития с килим под, до три пъти удари чело в меките му шарки.
б. Скитникът твърдеше, че тя е прочута с образът на св. Димитър.
в. Виждаше се върха и отчетливия силует на стремящия се към него човек.
г. В лекия църковен здрач златният ореол на светеца светеше с мека слънчева светлина и разливаше спокойствие.

22. Коя част на речта е неизменяема и самостояйна?

- а. съществително в. предлог
б. наречие г. частица

23. От кой глагол не може да се образува деепричастие?

- а. гледам в. обичам
б. спретна г. свиря

24. В кое съществително има грешка?

- а. пазарят в. нокътят
б. зетят г. главатарят

25. В кой ред няма грешка?

- а. седем самолети
- б. няколко коне
- в. петима ученици
- г. 68 телефонни постове

26. Кое определение не отговаря на характера на Каравеловата повест „Мамино детенце” ?

- а. социална
- б. битова
- в. философска
- г. сатирична

27. Какъв композиционен похват ползва Каравелов в началото на „Мамино детенце” ?

- а. природна картина
- б. рамка
- в. лирическо отстъпление
- г. философско разсъждение

28. Кой от героите на „Мамино детенце” е резоньор?

- а. Николчо
- б. Али ага
- в. Иван Нищото
- г. Нено

29. Кой от героите на „Мамино детенце” казва за парите, че „сиромасите ги печелят с пот на челото, а при бедните идват накуп” ?

- а. Нено
- б. Неновица
- в. даскал Славе
- г. Николчо

30. На кой от героите си в „Мамино детенце” Каравелов не е дал портретна характеристика?

- а. Неновица
- б. Пенка
- в. Николчо
- г. Нено

31. Обрисуването на Нено като „две лебеници” е:

- а. хипербола
- б. олицетворение
- в. гротеска
- г. метонимия

32. Какъв проблем на възрожденската епоха не разглежда повестта „Мамино детенце” ?

- а. социалното разслоение
- б. национално-освободителните борби
- в. възпитанието на децата
- г. паразитния живот на чорбаджийството

33. Изразното средство „ турчин че бесней” в „На прощаване” е:

- а. литота
- б. сингуларизация
- в. плурализация
- г. антитеза

34. Кой израз е метафора за категоричния революционен избор на лирическия герой?

- а. черни чернеят
- б. първо мляко засукал
- в. аз вече пушка нарамих
- б. в скръбно ги сърце впиеше

- 35. Какво изразно средство откриваме в словосъчетанието „черни чернеят” ?**
- а. оксиморон
б. градация
в. етимологична фигура
г. епифора
- 36. „На прощаване” притежава жанровите особености на:**
- а. одата
б. елегията
в. поемата
г. баладата
- 37. Кой израз не е свързан със завета на лирическият герой?**
- а. да помнят, мене да търсят
б. дано ми найдет пушката
в. с кървава ръка през рамо
г. черни ми кърви в земята
- 38. Кой епитет не е постоянен?**
- а. кървава ръка
б. либе мило хубаво
в. бащино ми огнище
г. майко юнашка
- 39. През кой период Вазов пише „Немили-недраги” ?**
- а. Сопотски - преди Освобождението
б. Пловдивски - в началото на 80-те години на XIX в.
в. Одески - по време на емиграцията си в Одеса
г. Софийски - края на XIX - началото на XX в.
- 40. Кой от героите на повестта „Немили-недраги” е идеализиран?**
- а. Македонски
б. Попчето
в. Странджата
г. Хаджият
- 41. Коя пиеса играят хъшовете в четвърта глава на „Немили - недраги” ?**
- а. „ Многострадална Геновева”
б. „ Иванко - убиецът на Асеня”
в. „ Райна княгиня”
г. „ Изгубена Станка”
- 42. Коя историческа личност не е спомената в „Немили - недраги” ?**
- а. Левски
б. Раковски
в. Ботев
г. Хаджи Димитър
- 43. Какъв е тонът в речта на Странджата?**
- а. емоционално-патетичен
б. ироничен
в. съдържано-обективен
г. песимистичен
- 44. Странджата е бил знаменосец в четата на:**
- а. Панайот Хитов
б. Хаджи Димитър
в. Христо Ботев
г. Филип Тотю
- 45. Кой епизод от „Немили - недраги” има характер на епилог?**
- а. смъртта на героите при Гредетин
б. смъртта на Странджата
в. съдбата на Македонски в освободена България
г. преминаването на Дунава от Македонски

46. Кой от хъшовете казва за себе си, че „бяга от глада, но не бяга от смъртта” ?

а. Владиков

в. Мравката

б. Странджата

г. Македонски

47. Кой герой от повестта „Немили - недраги” има за прототип самия Иван Вазов?

.....

48. Какъв смисъл се влага в понятието „мъченик” ?

.....

49. В кой град отива Македонски, преминавайки Дунава?

а. Видин

в. Русе

б. Лом

г. Свищов

50. Кой цитат е свързан правилно със съответното произведение?

а. „ ... все туй слушам, откак съм на света -
все туй ругателство ужасно, модно” ...

„Опълченците на Шипка”

б. „ ...едно име ново, голямо, антично,
като Термопили славно, безгранично” -

„Българският език”

в. „ Дано ми найдат пушката,
пушката, майко, сабята” -

„На прощаване”

г. „ О, аз ще те обриша от калта
и в твоя чистий блясък ще те покажа” -

„Опълченците на Шипка”

ОТГОВОРИ

**1-б, 2-а, 4-г, 5-в, 6-б, 7-а, 8-г, 9-в, 10-в, 11-г, 12-в, 13-б, 14-г,
15-в, 16-г, 17-г, 18-г, 19-б, 20-б, 21-г, 22-б, 23-б, 24-а, 25-в,
26-в, 27-в, 28-б, 29-г, 30-в, 31-в, 32-б, 33-б, 34-в, 35-в, 36-в,
37-в, 38-а, 39-б, 40-в, 41-г, 42-б, 43-а, 44-б, 45-в, 46-г,
47 - Бръчков, 49 - в, 50-в**